

Dotace na poskytování sociálních a souvisejících služeb na rok 2023

V rozpočtu statutárního města Opavy (SMO) je na položce *Dotace na poskytování sociálních služeb v roce 2023* k dispozici částka ve výši 33.889.900,00 Kč, která je potřebná pro zachování služeb ve stávajícím rozsahu a pro další potřebný rozvoj služeb, který je dlouhodobě diskutován v rámci komunitního plánování. Jedná se například o rozvoj odlehčovacích služeb, aby si pečující o své blízké v seniorském věku nebo se zdravotním postižením mohli odpočinout či zaříditi záležitosti nezbytně nutné. Taktéž je navržena podpora navýšení kapacit pobytových služeb pro seniory, čímž dojde ke konečnému splnění cíle na zabezpečení této cílové skupiny na území města Opavy.

Komise pro komunitní plán a sociální věci na svém jednání dne 28. 11. 2022 schválila návrh dotací na poskytování sociálních a souvisejících služeb na rok 2023 v celkové výši 30.920.700,00 Kč.

Při tvorbě návrhu bylo přihlédnuto k následujícím skutečnostem:

- **nastavený systém financování dle Moravskoslezského kraje (MSK)** – pro kraj je prioritní, aby dotace obce nepoklesla pod úroveň roku 2022. Pokud by služby obdržely z rozpočtu SMO nižší dotaci než v letošním roce, pro MSK by tento krok znamenal, že uvedené služby již v obci nejsou tak potřebné. Z tohoto důvodu by taktéž snížil dotaci, což by mělo významný vliv na zachování provozu a kapacit služeb;
- **priority SMO na financování** deklarované v *Dotačním programu Sociální a související služby 2023*;
- **výše oprávněné provozní ztráty (OPZ)** – rozpočet každé služby byl posouzen ekonomem odboru sociálních věcí, přičemž důraz byl kladen na to, aby se dotace SMO alespoň trošku přibližovala podílu OPZ, který by město v ideálním případě mělo financovat. Došlo také ke srovnání dotací z rozpočtu SMO u obdobných druhů služeb – např. jednotná výše dotace 15.000,00 Kč pro poskytovatele neregistrovaných souvisejících služeb (kluby, svazy, spolky), chráněného zaměstnávání (25.000,00 Kč na 1 úvazek OZP) aj.

Snahou tedy bylo zachovat všechny dotace alespoň na úrovni roku 2022. V individuálních případech pak s ohledem na výše uvedené skutečnosti došlo k jejich navýšení (přesné částky jsou uvedeny v příloze č. 1):

- **ANIMA VIVA, z.s.**
  - svépomocné aktivity – snahou je zachovat částky pro všechny poskytovatele souvisejících aktivit ve sjednocené výši 15.000,00 Kč;
  - odborné sociální poradenství – v dotačním programu má poradenství až 3. prioritu ve financování, proto bylo doporučeno zachovat částky z roku 2022, kdy došlo ke sjednocení výše dotací poskytnutých z rozpočtu města poradnám na jednotnou částku cca 150,00 Kč/intervence. U každé poradny pak na rok 2023 došlo k plošnému zaokrouhlení dotace a jejímu navýšení o částku cca 5.000,00 Kč;
  - chráněné zaměstnávání – sjednocena výše dotací dle dotačního programu, ve kterém je uvedeno, že SMO služby podpoří z rozpočtu částkou 25.000,00 Kč na 1 úvazek pro osobu se zdravotním znevýhodněním. Na základě plánovaných počtů úvazků uvedených v žádostech o dotaci na rok 2023 proto došlo oproti letošnímu roku ke snížení dotace. Jedná se však o související službu, u které MSK pokles neřeší;
- **Armáda spásy v České republice, z. s.**
  - u terénních programů bylo doporučeno zachovat dotaci z roku 2022, protože odpovídá požadavku organizace na rok 2023. U ostatních služeb byla dotace mírně navýšena s ohledem na OPZ, kterou by SMO mělo financovat. K větší podpoře oproti letošnímu roku došlo u služeb noclehárny pro muže a pro ženy, vzhledem k tomu, že se jedná o

potřebné, klienty velmi využívané služby, které se snaží žadatelům zcela vyhovět – pokud je v zimních měsících plná kapacita, nabízejí i program tzv. volné židle;

- **Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.p.s.**
  - odborné sociální poradenství – v dotačním programu má poradenství až 3. prioritu ve financování, proto bylo doporučeno zachovat částky z roku 2022, kdy došlo ke sjednocení výše dotací poskytnutých z rozpočtu města poradnám na jednotnou částku cca 150,00 Kč/intervence. U každé poradny ale došlo na rok 2023 k plošnému zaokrouhlení dotace a jejímu navýšení o částku cca 5.000,00 Kč;
  - osobní asistence – jedná se sice o potřebnou a vytíženou službu, ale je doporučení dotaci již dále oproti letošnímu roku nenavýšovat, s ohledem na skutečnost, že došlo k meziročnímu navýšení primárně mzdových nákladů (o 3.600.000,00 Kč), přičemž personální kapacita navýšena nebyla. Dále služba eviduje vysoký počet mimoopavských klientů (ze 70 klientů plán 30 mimo SMO), proto by měla oslovit i okolní obce, aby se na financování spolupodílely;
- **Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o.p.s.**
  - jedná se o službu s celokrajskou působností, která terénně dojíždí i do Opavy, z tohoto důvodu se SMO na financování pouze spolupodílí – je zde velké zastoupení mimoopavských klientů. Vzhledem k tomu, že je služba dlouhodobě financována z rozpočtu SMO stejnou částkou, došlo k jejímu navýšení;
- **Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky**
  - denní stacionář – jedná se o potřebnou službu pro klienty s poruchou autistického spektra. Organizace potřebuje navýšit úvazek pracovníka v přímé péči o 0,5, z tohoto důvodu je navržena podpora žádosti v plné výši. Organizace již obdržela příslib finančních prostředků z rozpočtu SMO, což bylo nutné doložit MSK pro vstup kapacity do Krajské sítě;
  - domov pro seniory – navýšení dotace s ohledem na dlouhodobě plánované navýšení kapacity o 13 lůžek od ledna roku 2023, kdy se organizace zároveň přestěhuje do nových zrekonstruovaných prostor. Výše dotace je vypočtena na základě 30% OPZ, kterou by SMO u nově vzniklých pobytových kapacit mělo financovat. I u této služby organizace obdržela příslib SMO, že uvedenou dotaci na následující rok obdrží, což bylo nutné pro zařazení nové kapacity do Krajské sítě MSK;
- **Česká unie neslyšících, z.ú.**
  - oproti letošnímu roku je navržena dotace 15.000,00 Kč s ohledem na doloženou potřebnost služby, kdy zabezpečují tlumočení a přepisy osobám se sluchovým handicapem ve městě Opava;
- **DomA - domácí asistence, z.s.**
  - nevykazují navýšení počtu klientů ze SMO, proto je doporučeno zachovat dotaci ve výši roku 2022;
- **Domov Vesalius, z.ú.**
  - domov pro osoby se zdravotním postižením – navýšení dotace oproti roku 2022 s ohledem na vysokou OPZ, kterou by město v ideálním případě mělo financovat a taktéž v souvislosti se srovnáním s ostatními pobytovými službami pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním;
  - odlehčovací služba – jedná se o novou službu, která vznikla na základě požadavku SMO. Zájemci odlehčovací službu dlouhodobě poptávali a stávající kapacita 2 lůžek ve Vila Vančurova byla na území SMO nedostatečná. Částka byla vypočtena na základě 30% OPZ, kterou město při vzniku zcela nové služby musí financovat a byla již deklarována také krajskému úřadu, aby službu zařadil do krajské sítě MSK;

- **Ekipa, z.s.**
  - doporučeno zachovat dotaci z roku 2022 s ohledem na vysoký počet mimoopavských klientů. Službu by měly financovat i obce, ve kterých mají klienti trvalé bydliště;
- **Elim Opava, o.p.s.**
  - službu nízkoprahového zařízení pro děti a mládež je navrženo podpořit dle roku 2022 s ohledem na OPZ, kterou již město financuje. Mírné navýšení je u sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, která aktivně spolupracuje se sociálně-právní ochranou dětí Magistrátu města Opavy a je vytížená. Taktéž došlo k navýšení u dobrovolnického centra, kdy dobrovolníci vypomáhají v sociálních organizacích;
- **EUROTOPIA.CZ, o.p.s.**
  - u odborného sociálního poradenství, které má v dotačním programu až 3. prioritu ve financování bylo doporučeno zachovat částky z roku 2022, kdy došlo ke sjednocení výše dotací poskytnutých z rozpočtu města poradnám na jednotnou částku cca 150,00 Kč/intervence. U každé poradny pak na rok 2023 došlo k plošnému zaokrouhlení dotace a jejímu navýšení o částku cca 5.000,00 Kč. Další služby zůstaly na úrovni letošního roku, s ohledem na skutečnost, že již dosáhly na OPZ, kterou by město mělo financovat. Dalším důvodem také je, že např. u sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi došlo ke snížení jejich nákladovosti, přitom požadavek na dotaci SMO je vyšší než na letošní rok;
- **FOKUS - Opava, z.s.**
  - služby následné péče – mírné zvýšení nákladů na rok 2023, proto navrženo také mírné navýšení dotace a zachování OPZ;
  - Centrum duševního zdraví – zachování nastavené letošní výše dotace z důvodu, že centrum je spádové a i ostatní obce by se měly na jeho financování spolupodílet;
  - chráněné zaměstnávání – sjednocena výše dotací dle dotačního programu, ve kterém je uvedeno, že SMO služby podpoří z rozpočtu částkou 25.000,00 Kč na 1 úvazek pro osobu se zdravotním znevýhodněním. Na základě plánovaných počtů úvazků uvedených v žádostech o dotaci na rok 2023 proto došlo oproti letošnímu roku ke snížení dotace. Jedná se však o související službu, u které MSK pokles dotace neřeší;
- **Charita Opava**
  - pečovatelská služba – vyhověno požadavku, ale snížení dotace oproti roku 2022 z důvodu, že požadavek na rok 2023 je nižší;
  - hospicová péče – mírné navýšení dotace, protože se jedná o jedinečnou související službu, která má 1. prioritu ve financování SMO;
  - chráněné dílny – sjednocena výše dotací dle dotačního programu, ve kterém je uvedeno, že SMO služby podpoří z rozpočtu částkou 25.000,00 Kč na 1 úvazek pro osobu se zdravotním znevýhodněním. Na základě plánovaných počtů úvazků uvedených v žádostech o dotaci na rok 2023 proto došlo oproti letošnímu roku ke snížení dotace. Jedná se však o související službu, u které MSK pokles dotace neřeší;
  - poradenství – u odborného sociálního poradenství, které má v dotačním programu až 3. prioritu ve financování bylo doporučeno zachovat částky z roku 2022, kdy došlo ke sjednocení výše dotací poskytnutých z rozpočtu města poradnám na jednotnou částku cca 150,00 Kč/intervence. U každé poradny ale došlo k plošnému zaokrouhlení dotace a jejímu navýšení o částku cca 5.000,00 Kč;
  - klub pro seniory – snahou je zachovat částky pro všechny poskytovatele souvisejících služeb (kluby, svazy) ve sjednocené výši 15.000,00 Kč dle dotačního programu;
  - ostatní služby Charity Opava – mírné navýšení dotace oproti letošnímu roku s ohledem na OPZ;

- **Krizové a kontaktní centrum "Pod slunečníkem" o. p. s.**
  - SMO již dlouhodobě vyplácí vyšší dotaci než je doporučena OPZ, proto je dotaci doporučeno nenavýšovat, ale udržet na úrovni roku 2022;
- **MIKASA z.s.**
  - dotace navýšena oproti roku 2022 s ohledem na personální navýšení kapacity služby (0,5 úvazku sociálního pracovníka). Ta je určena pro klienty s poruchami autistického spektra a jinými znevýhodněními a na území města je velmi potřebná (nárůst žadatelů ze 7 na 14);
- **OASA nezisková, o.p.s.**
  - pečovatelská služba – již v roce 2022 dosáhli na OPZ, proto doporučeno zachovat dotaci ve výši letošního roku;
  - domov se zvláštním režimem – mírné navýšení dotace s ohledem na OPZ. Nebylo vyhověno celému požadavku s ohledem na neúměrně vysoký meziroční nárůst nákladů (cca 24%);
- **Opavskem bez bariér, z.s.**
  - snahou je zachovat částky pro všechny poskytovatele souvisejících služeb ve sjednocené výši 15.000,00 Kč dle dotačního programu;
- **Sdružení zdravotně postižených v ČR, z.s. - Územní sdružení Opava**
  - taktéž (viz výše);
- **Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek - Oblastní odbočka OPAVA**
  - poradenství – v dotačním programu má poradenství až 3. prioritu ve financování, proto bylo doporučeno zachovat částky z roku 2022, kdy došlo ke sjednocení výše dotací poskytnutých z rozpočtu města poradnám na jednotnou částku cca 150,00 Kč/intervence. U této poradny došlo pouze k zaokrouhlení dotace o 500,00 Kč;
  - sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – návrh zachovat financování na úrovni roku 2022 z důvodu, že SMO službu již financuje vyšší dotací, než je doporučena OPZ;
- **Slezská diakonie**
  - raná péče – dotace mírně navýšena oproti letošnímu roku, protože se jedná o potřebnou, terénní službu pro děti s poruchou autistického spektra atd., které jsou na území města Opavy stále nedostatečně zabezpečeny. S ohledem na skutečnost, že je služba celokrajská a má mnoho mimoopavských klientů je doporučeno, aby se na jejím spolufinancování více podílely i okolní obce;
- **Společnost pro ranou péči, pobočka Ostrava**
  - dotace navržena na úrovni roku 2022 z důvodu meziročního snížení rozpočtu;
- **Slezský spolek stomiků Opava**
  - -viz komentáře k souvisejícím službám;
- **Spolu pro rodinu, z. s.**
  - navýšení dotace s ohledem na OPZ, které nedosahují;
- **Svaz tělesně postižených v České republice z. s., okresní organizace Opava**
  - viz komentáře k souvisejícím službám;
- **Vila Vančurova o.p.s.**
  - navýšení dotace pobytových služeb pro seniory s ohledem na navýšení kapacit (výstavba nového objektu) a vysokou OPZ;
  - odlehčovací služba – snížení dotace z důvodu nižšího požadavku organizace na rok 2023 – náklady odlehčovací služby s kapacitou 2 lůžek byly s ohledem na navýšení kapacit ostatních služeb poskytovatele sníženy.

Výše uvedený finanční návrh přerozděluje částku 30.920.700,00 Kč, přičemž v rozpočtu na rok 2023 je předběžně alokována částka 33.889.900,00 Kč. Vznikla tedy rezerva ve výši 2.969.200,00 Kč na následující aktivity:

- **odlehčovací víkend (100.000,00 Kč)** - v roce 2023 je plánováno ve spolupráci s Charitou Opava realizovat odlehčovací víkend pro osoby s mentálním postižením, i mladší 18 let, aby si rodiče a pečující osoby mohly odpočinout. Je to další forma odlehčení pro pečující, přičemž potřebná částka je samostatnou položkou v rozpočtu, neboť bude čerpána v průběhu roku 2023 těsně před realizací aktivity;
- **financování provozu nového centra denních služeb (500.000,00 Kč)** - jedná se o prostředky na provozní a mzdové náklady nově vzniklé služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory;
- **dofinancování služeb v roce 2023** – s ohledem na nepříznivý vývoj cen energií a zvyšující se inflaci, bylo v návrhu dotací zohledněno také zachování rezervy na případné dofinancování, pokud by služby potřebovaly vyšší podporu ze strany SMO.

Zvláště jsou v příloze č. 1 vymezeny služby sociální prevence, které spadají do *Individuálního projektu Moravskoslezského kraje* a mají svou samostatnou položku v rozpočtu SMO. Tyto služby byly v letošním roce městem Opava financovány navýšenou částkou o 5.000.000,00 Kč na celkových 9.057.000,00 Kč. Na základě požadavku Krajského úřadu MSK bylo doporučeno tuto částku zachovat i na rok 2023, aby nedošlo k jejich útlumu.

Důvodovou zprávu zpracovaly: Mgr. Monika Čermínová a Ing. Jana Halšková

-

-

-